

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiæ Doctoris Canonici Ecclesiæ
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentiaæ
Malo, Eivsqve Remediis, Variis Item Scitv Ivcvndissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XIX. Temulentia corporibus humanis deformitatem inducit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

lautè agatis, vbi senectutis hyems ingruet, omnibus, quæ ad victum vitamq; necessaria sunt, absumptis, perpetua esurie sitique, omnium ludibrio expositi, pereatis.

CAPVT XIX.

Temulentia corporibus humanis deformitatem inducit.

Ad vmbilicum iam, & fastigiū perducta sum-
mum, est, illa ostensio, Fortunæ bonis, honori, fa-
mae, existimationi, ac rei quoque domesticæ ab e-
brietate, quam plurimū noceri. nunc ad corporis bo-
na, vt Formæ venustatem, robur ac firmitatem, ad vitam
ipsam, qua nihil charius, nihil preciosius, ex ordine
veniendum, vt patescat, non minus hisce infestanz
esse temulentiam, quam illis.

Id primò indubitatum statuito, Formæ elegan- *Venustas*
tiam, vsu potionum crebriori, protinus vitiari, *formæ tæ-*
cùm enim fumis caput ac cerebrum obnubilantur, *disur abs*
inflammatur vultus, & ignescit, oculorum palpebre *Temulen-*
contrahuntur, pupillæ, è cerebro stillante affatim *tia.*
humore, in quem vini vapor solutus est, oppalentur,
exendunturq; vt solitò magis promineant, toruū-
que ac trucem faciant vultus aspectum, instar hirci
maestati, aut leporis imperfecti. Proinde Plato, vta Le- *a Lib. 2. de*
vinus Lemnius & b Fulgosus scribunt, salubri consi- *occultu na-*
lio hortabatur ebrios, vt se iam vino madidos, inspectu- *turæ mira-*
lo lustrarent, existimans, quod res est, fœditate spectacu- *bi. li. 7. c. 2.*
literitos, confessim ab ebrietate recessuros.

At illa, inquieris, cum crapula euaneat deformi- *Solutio rati-*
tas. Eia, partim concessum esto, sed vicissim ego. an- *citat obie-*
non faciei pallor? annon macies? annon pustulata *dionu-*
perspè, atque vstulata, cupreæ instar laminæ, qui-

busdam, quasi gemmularum internodiis, arata atq; exasperata, frontis ac maxillarum cutis? annon oculorum humiditas & hebetatio? annon halitus fætor, & nescio quæ fæces remanent? nonnullis verò venter, quem à vento dictum volunt, ita tumescit abdomen, vt vterum gestare videantur, aut potius inflatum tremet, sed velut vento distenta vesica, ac puncta, statim detumescit: Ita vestri vtres, ô temulent, aculeo mortis, lethaliter perforati, breui flaccident, & computrescent. macte agite, & pergit. Vermibus insigne epulum, studiosè parate.

Addo & verè. Formam non solum, sed & naturam totius corporis vigorem, eneruat Ebrietas. Hinc Ouidius.

Vino Forma perit, vino corrumpitur ætas.

L. de arte mandi. Et Macrobius. Qui autem sunt crebro ebrij, citò se-nescunt, alij ante tempus competentis ætatis, aut caluitio aut canitie insigniuntur, quæ non nisi defectu caloris eveniunt ab Ebrietate extincti.

L. de planat. Noë. Et membra quoq; omnia, interdum aut incompositis agitantur motibus, aut elanguescant, demittuntur & in terrâ turpiter defluunt, ac prosternuntur, aut Exemplo Noë, illa quæ natura vult occulta esse, nudantur. Qui enim haurit vinum immoderatus inquit Philo Iudæus. impos sui factus, aberrabit facile; nec manus solum sicut athletæ victi, demitter, sed cernice quoq; ac capite defluente, genuque labante pessum eunte toto corpore, procidet. ex quo inconcinno corporis situ, plurimos occasionem mali quippiam cogitandi, aut machinandi hausisse, non ambigendum, atq; id S. Ambrosius quoq; prospexit, & carpsit. Non illius ait, solis nocent vina quos tentant, sed & illis amplius, quorum oculis temulenta aliorum membra nudantur.

*hinc
mult
ocule
prost
nus,
A
mul
aulis
statc
Gr
E
quin
trin
tot
liuc
im
qua
ris
tox
xic
cir
vlsq
sun
tan
mu
mer
ma
per
nā*

L. de Heila et ieiun. cap. 5.

hinc risus irreuerens nascitur, hinc libido flammatur, vt
multò maiore temulentia eos vina perturbent, quorum
oculos ac mentes inebriauerint, quām quorum membra
prostrauerint. hæc Ambrosius commodè non mi-
nus, quām sanctè.

Age hic palum figo. turpes eiusmodi Cyclopes, te-
mulentia deformati, vbius locorum, præcipue in
aulis principum, tibi occurrent. spectato eos ac dete-
stator, vt æquum est, ac tu voles.

C A P V T . X X .

Graues ac varij morbi è Temulentia promanant.

EST reuera infelicissimum hominum genus,
quod ita Ebrietate præter omnem modum de-
lectatur, vt ea nihil potius habeat, nihil anti-
quis in delitiis, hæc enim, vt animi grauissima de-
trimenta iam taceamus, tot mala, tot incommoda,
tot pestes prosignit corporibus, vt vel ob ea, si nil a-
liud noxæ sublateret, præcauenda, omnis vini usus
immoderatio, eiurandus foret. quid ni? venenum
quoduis aut toxicum, annon fugis? annon detesta-
ris? annon id facile eiuraris? est Ebrietas corporis
toxicum, est sanitatis venenum. Et plus est quām to-
xicum, quām venenum. hæc enim præcognita rei-
cimus, abhorremus, repudiamus; Temulentiam Temulentia toxicum corporis humani
vsg adèd nocuam scimus, experti sumus, usu docti
sumus vt plures crapula perierint, quām gladio, non
tamen respuimus, non dimittimus, non exhorresci-
mus. Et huiusmodi quidem stultorum infinitus est nu-
merus, qui nec aliorum Exemplis imbuti, nec suo
malo eruditæ vel serius cum Phrygibus tandem sa-
pere velint.

Aiunt medici humani corporis firmitatē ac bo-
nā habitudinē, in humorū adæquatione, & quadam

E 4 quaæ